

Svet nám bienále závidí

pravda.sk | 6.9.2015 | Rubrika: Kultúra - Galéria | Strana: 0 | autor: [Pravda, hd](http://pravda,hd) | Téma: BIBIANA

Bratislavské **bienále ilustrácií** detských kníh **BIB** má už päťdesiat rokov.

O tom, či chráni knihy pred gýčom a akú má vo svete povest', nám porozprávala generálna komisárka **BIB** Zuzana Jarošová: "Každý deň vychádza pre deti množstvo kníh rôznej kvality. Na najväčšom knižnom veľtrhu kníh pre deti a mládež v talianskej Bologni, kde každý rok vystavujeme ilustrácie ocenené na **BIB**, možno nájsť skvosty, ale aj hrozné gýče - trblietavé Barbie, mickeymousovský štýl. Ambiciózni vydavatelia však oslovujú významných spisovateľov a ilustrátorov, ktorí získali prestížne ocenenia v zahraničí. Mnohí ilustrátori ocenení na **BIB** by vedeli rozprávať o tom, ako im cena otvorila dvere do najvýznamnejších medzinárodných vydavateľstiev a katapultovala ich na hviezdne nebo."

Grand Prix **BIB** 1999 - Etsuko Nakatsuji.

Žasla aj Čína

Vraj deti už čítajú kvôli počítačom menej. Nie je to celkom tak. Zuzana Jarošová rozpráva, že vlani bola veľká výstava **BIB** na knižnom veľtrhu v Šanghaji, ktorý každý deň navštívilo vyše 60 000 návštevníkov! Knihy tam vraj vychádzajú v nákladoch 4-5 miliónov výtlačkov a výstava ilustrácií z **BIB** sa v tom množstve produkcie nestratila, naopak - mala obrovský ohlas. "Čínski vydavatelia a ilustrátori podrobne študovali jednotlivé štýly, techniky, trendy. A viceprezident čínskej pobočky **IBBY**, organizácie pre detské knihy, Mingzhou Zhang sa ma viac ráz pýtal, ako je možné, že naša malá krajina robí také veľkolepé medzinárodné podujatie," usmieva sa Jarošová.

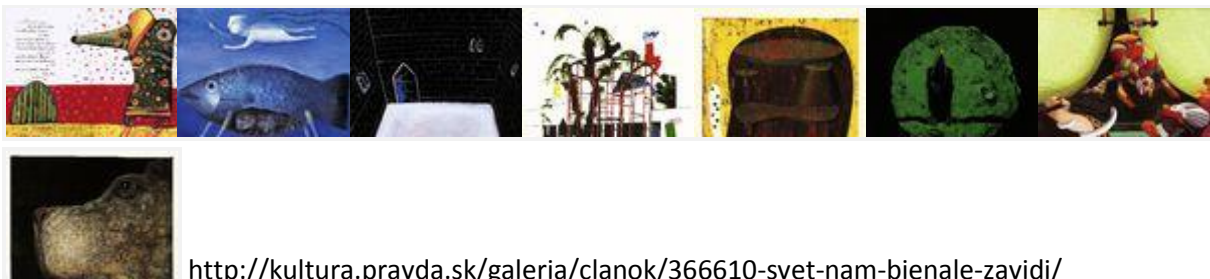
"Významný taliansky kritik Livio Sossi zasa vyhlásil, že **BIB** dalo svetu veľkú lekciu o novej podobe obrázkovej detskej knihy." Komisárka **BIB** pripomína, že spôsob, akým sa knihy ilustrovali v bývalom Československu, nebol dovedy na Západe bežný. U nás sa ilustrovaniu venovali najvýznamnejší výtvarníci, kým inde ilustráciu brali skôr ako úžitkovú doplnkovú disciplínu. "Bienále zásadným spôsobom prispelo k definovaniu kvalitnej umeleckej ilustrácie. Tým, že už polstoročie hľadá po celom svete najlepšie originály ilustrácií, hodnotí ich, oceňuje a skúma, zisťuje, kam sa ilustrácia vyvíja. Vytvára priestor na konfrontáciu ilustrátorov z vyše 100 štátov všetkých kontinentov."

50 rokov **BIB**

Ceny majú cveng

Ilustrácie hodnotí väčšinou desaťčlenná medzinárodná porota, a to celé štyri dni. Diskutujú o každej vystavenej ilustrácii. A neraz temperamentne v polemikách hľadajú to, čo je na ilustrácii zvláštne, objavné, nové. Cizelujú kritériá: "Je teda dôležité, aby v porote sedeli skutočne špičkoví ilustrátori a kritici. Prestíž cien **BIB** sa odvíja od prestíže poroty. Napríklad v porote **BIB** 2015 sú medzinárodne renomovaní ilustrátori, viacnásobne ocenení aj na **BIB** - napr. Brit Piet Grobler, Ruska Anastasia Archipova, Švajčiarka Nina Wehrle (Grand prix **BIB** 2013), Čech František Skála (Zlaté jablko **BIB** 2011) či brazílsky ilustrátor Roger Mello, čerstvý držiteľ Ceny Hansa Christiana Andersena 2014."

Ceny z **BIB** - Grand Prix, Zlaté jablká a Plakety - majú vo svete cveng a orientujú vydavateľov. Svet mimoriadne oceňuje, že **BIB** je nekomerčné, že si zachovalo svoju "nevinnosť", ako to vyjadril dánsky publicista Steffen Larsen. Vďaka podpore Ministerstva kultúry SR a medzinárodných organizácií **IBBY** a **UNESCO** zostáva unikátnou nekomerčnou medzinárodnou súťažou. "Na rozdiel od výstav ilustrácií na knižných veľtrhoch v zákulisí **BIB** necítiť žiadny lobbying veľkých nadnárodných vydavateľstiev. Keďže nás dnes trh čoraz rafinovanejšie atakuje, je to mimoriadne dôležité, veď detská kniha je často prvou obrazovou galériou, do ktorej dieťa vstupuje. Niet sa teda čo čudovať, že sa v zahraničí dokonca našli záujemcovia, ktorí chceli kúpiť značku **BIB**. Toho sa však nevzdáme. Bienále dostalo Slovensko do povedomia vo vyše 100 štátoch všetkých kontinentov a všade nám ho závidia. Pretrval aj časy železnej opony - je to totiž aj obrovská kultúrna diplomacia," hovorí Jarošová. Vo svete skúšali pripraviť podobnú súťaž - vo Francúzsku, v Portugalsku i inde, ale v takom rozsahu ako u nás sa to nepodarilo. Momentálne je iná, menšia súťaž ilustrácií na knižnom veľtrhu v Bologni, ilustrácie vystavujú aj v Nami Island, v Južnej Kórei. Nie je to však súťaž originálov. Vo svojej podobe **BIB** zostáva teda už polstoročie unikátom. Putovné výstavy **BIB** sa konajú po celom svete - od Japonska cez USA až po Čínu. Jubileum nášho bienále je veľkým sviatkom pre celý svet obrázkovej detskej knihy. Príde takmer sto významných hostí z celého sveta. Počas doterajšej histórie ceny na **BIB** získali 17 slovenskí ilustrátori - Viera Bombová, Albín Brunovský, Róbert Brun, František Blaško, Ondrej Zimka, Miroslav Cipár, Róbert Dúbravec, Viera Gergeľová, Dušan Kállay, Lýdia Kiselová-Sitekova, Ľuba Končeková-Veselá, Jana Ševellová-Šuteková, Ľubo Paľo, Peter Uchnár, Martina Matlovičová-Kráľová, Tomáš Klepoch a Daniela Olejníková.

<http://kultura.pravda.sk/galeria/clanok/366610-svet-nam-bienale-zavidi/>